

Ese de doue ori in septemana

Jbi'a si Domineca.

Pretulu pentru Austria

pre anu intregu . . . 10 fl. v. a.

jumetate de anu . . . 5 fl. v. a.

trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romanii si Strainetate

pre anu intregu . . . 14 fl. v. a.

jumetate . . . 7 fl. v. a.

trei lune . . . 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 9/21 aprile 1866.

Desbaterile a supr'a adresei a dou'a in cas'a boieriloru tieiei au fostu interesanti in multe privintie. Membrii casei nu potea tainul umilirea la care i impinsese portarea loru cea neresoluta atunci candu dupa primirea rescriptului regescu uitara a face vre'o decisune si estu modu devenira prin vin'a loru propria intr'o situatiune incurcata. A nu primi adres'a casei reprezentantiloru, nu aveau destula tarla sufletesca, dar neci cauza destula, dupa ce antai'a-si data inca sub pressiunea opiniunii publice si mai vertosu a casei reprezentantiloru, cu tote ca fecera adresa separata, acest'a nu se osebi decatu in scurtime de adres'a corpului reprezentativu, acum dara li era si mai cu anevoe a dice alta ce-va decatu ce disese prima data, prin urmare fusera siliti a nota cu torintele care i apucase. Partit'a guverniale s'a ostitu totu-si pentru ca in urma se dee de golu ca guvernulu chiaru si in acesta casa boeresca se remana in minoritate, ceea ce nu s'a mai pomenitu. De am ave unu guvern respundietoriu, acelu-a dupa asemene batala ar trebui nesmintitu se-si cera demisiunea, dar acestu de acum, in poterea neresponsabilitatii sale, neci dupa diece batâi morali nu s'ar retrage, ci s'ar scusa precum au facutu-o D. Taverniculu, care in calitatea sa de presiedinte alu casei boieresci, au trebuit se asculte cu mare abnegare si resemnatiune multe invective si infruntari, ce se fecera guvernului pre care lu representâ, de la unii membri mai interitati d'in cer'a boierescâ. In nne inse culpa ce storsese plinu pocalulu amaritiunii, intr'o cuventare sublime, adevratu capu de opera, cu agerimea ce caracterisedia pre acestu barbatu de statu si cu nespusa finetate, desvinovatindu pre guvernulu, spuse de odata nesece adevcruri recunoscute de toti boierii d'in casa; descoperi inse si lucruri cari voru pune la meditare seriosa pre toti cei cugetatori. Pre noi ne interesedia mai de aproape doue mominte mai insemnate: cuvintele prin cari membrii casei se facu atenti ca uniunea Transilvaniei inca nu e fapta implinita; va se dica numai de la portarea difetei aterna ca acesta pretinsune dorita cu atata sete d'in partea fratiloru magiari se se implinesca. Guvernulu tiene in mana acesta naditura, cunoscandu prea bine pretiulu ei de afectiune, pentru acest'a o arêta de câte ori vede ca respectivii se abatu de la calea ce duce la tient'a guvernului. Compatriotii nostri iubescu mai multu predominarea ce li-se pune in perspectivâ de câtu libertatea, egoismulu loru national e mai potinte de câtu ca se pota resiste cercarii. Pana acum inca se potu audi cuvintele neghiobe scapate cu nesocotintia mai antaiu se avemu ministeriu apoi ni trebue unu Bach ungurescu! Luamu la ravasiu sinceritatea si pricepem tendintiele, dar acei-a d'intre fratii nostri, cari si-batu capulu cu asemene planuri se nu uite ca d. Bach n'au potutu sugrumâ sentiulu celu de libertate alu poporeloru, ci domni'alui a mancatu trantela despre care negresitu va fi mediatu lungu preamblandu-se descultiu la procesuniile cele sante d'in etern'a cetate. Bachulu celu ungurescu inca nu va potè oprî cursulu Dünarii. Guvernulu inca ar face mai potrivit dac'a ar speculâ mai putienu la slabitiunea si vanitatea omenesca, ca-ce astfelu de pressiuni producu rele efekte, mai vertosu de i-s'ar intempra a potigni in doue direptiuni.

Alu doile momentu de insemnate in cuventarea dlui Tavernicu-presiedinte e declaratiunea, ce o fece in convingere secura de a nu fi demintitu, ca guvernulu actuale, adeca barbatii de statu ce stau asta-di in fruntea guvernului Ungariei, prin rescriptulu regescu neci de câtu nu avura intentiunea de a face unu regresu, seu ca negandu dorinti'a de nedependintia si existintia constitutionale a tieiei (elu dise: a natiunii, vedi bine politice, ar

adauge candu ar fi interpelatu in asta privintia) ar fi avutu intentiunea de a sustienè vechiulu sistemulu dicasteriale. Asta declaratiune involve reinfintiarea ministeriului seu celu putienu constatarea staruintiei barbatiloru de statu pentru infintiarea ministeriului solicitatu prin ambele adrese, ca o conditiune prealabile la ulterioarele negociatiuni de impacare. Vomu ave dar ministeriu adeca centralisatiune, voru dice contrarii acestui sistemulu de guvernare, noi inse scimu ca si sistemulu dicasteriale inca e centralisatiune si e mai greoiu in lucrârile sale apoi cu atata mai reu cu câtu nu e respundietoriu difetei. Dreptu ca autonomia municipale va suferi multu prin infintiarea unui ministeriu centralisatoriu, dar municipiele n'ar mai potè fi neci altmintrea in usulu dreptului loru de mai nainte, si se pote regula lucrulu astfelu ca municipiele se nu fie sugrumate in autonomia loru, apoi in fine la abuserile de potere a le ministeriului va fi leaculu responsabilitatea, ce in ultim'a analise totu e mai buna de câtu machin'a dicasteriale asemene centralisatoria, omnipotente si inca nerespondietoria.

Noutatile d'in Germani'a nu arêta neci o schimbare in situatiune. Diurnalele nemtiesci, cari primescu confidintie ministeriali atatu in Vien'a câtu si in Berolinu sunt pline de amaritiuni ca mai nainte, ma ore-si care improspetare de inversiunare se pote observâ in reprimatiunile diurnaleloru austriace in contra Prussiei.

In cas'a comunelor Angliei s'au facutu interpeatiune guvernului cerendu-se informatiuni a supr'a existintiei unui tratatu de aliantia intre Prussia si Itali'a. D. Layard respundendu in numele guvernului au declaratu ca nu ar fi neci unu motivu de a crede intr'unu pactu de acesta natura. Cu tote aceste la Paris se vorbesce despre o Depesia telegrafica sosita la Berolinu prin care D. Benedetti ar informâ pre D. Drouyn de Lhuys despre ratificarea tratatului prusso-italianu. De alta parte se dice ca nu ar fi inca vorba de câtu despre negociatiuni de a se face contielegere intre curtile de Berolinu si de Florinti'a, fatia cu unele eventualitati, fara ca se se fie scrisu pana acum ce-va in asta privintia. Inse ceea ce nu se pote contesta e ca guvernulu italianescu inarmedia si se pregatesce de lupta.

„Invalidulu Rusescu“ publica asupra cestiunii Principatelor romane unu artîclu care servesce a splica faptele cari s'au intempratu la Iasi. Diurnalulu muscalescu asecura ca guvernulu rusescu nu cerca altu scopu decatu fericierea Romaniei, pentru care vecinetatea, identitatea religiiunii si traditiunile istorice (o! praeclarum ovium custodem Lupum, adeca Russum!) Dar totodata acestu diurnalu se trudesce a demustrâ ca starea lucrurilor asediata in Roman'a sub auspiciile poteriloru garanti si insa-si unirea principatelor ar fi antipateca poporatiunii. „Invalidulu rusescu“ devine inse preasembatecu vorbindu despre alegerea unui principe strainu la tronulu Romaniei; temendu-se ca Turculu s'ar potè invola nedependintia totale a Romaniei, denega chiaru si poterii Suzerane dreptulu de a potè da asentimentulu seu la asemene fapta, prin care s'ar da semnalulu la renascerea cestiunii Oriintelului in tota marimea sa cea amenintatioria. Dice ca trebue ascultata poporatiunea romana, prea bine, aceea e pentru unione cu principe strainu. Ore inchina-se-va „Inv. rusescu“ in aintea plebiscitului? ast'a ar fi consecinti'a dupa vorbele sale, dar Russi'a are alte planuri, ea ar vrè se inghita Roman'a, ea au facutu incercari cu acestu scopu si va mai face, inse: non est datum canibus iudicare de morte equorum.

Se scrie de la Paris ca conferinti'a pentru Principatele romane, care se prorogase pre tempu nedefinitu, va rincepe siedintiele sale, ceea ce fatia cu evinemintele mai prospete e lucru preafrescu.

In siedinti'a de asta-di*) a casei repr. Ungariei a venitu pe tapetu proieptulu comisuniu de 12 insi, esmisa in privintia agendelor difetali, (vedi nrulu 27.) si cu acel'a in nesu o motiune facuta si suscrisa de deputatii romani. Prelegendu-se ambele, celu d'antaiu fu primitu cu aplause, era motiunea ablegatiloru romani: „ca la compunerea comisunii ce va se se alege pentru lucrarea unui proieptu de lege privitoriu la regularea intrebârii natiunalitatiloru, se se iae in consideratiune deosebitele natiunalitati dupa proportiunea numerica,“ a casiuunatu o discustune lunga si inversiunata la carea d'in partea dep. magiari si magiaroni, a luat parte Deak, Dedinszky, Szentkiralyi, Rudnyanszky, Zsedényi, Ragály, Em. Ivanka, Kubicza, Col. si Lad. Tisza V. Tóth. c. J. Ráday si Bonis; era d'in partea romaniloru se sprigini motiunea de: J. Hodosiu si dupa elu de V. Babesiu, Sfg. Borlea, Em. Gozsdu, Aur. Maniu, Andr. Medanu, Flor. Varg'a si Aloysiu Wladu, era d'intre serbi vorbira Miletiuiu, Milutinovicuiu si Dimitreviciu.

Discustiunea fu o lupta mestecata cu multa amaretiune, nu numai d'in partea dep. magiari fatia cu romanii, injurandu-i unii pre acesti-a, ca caus'a natiunalitatiloru o escita decate ori li place d'in ambitiune si d'in interesu privatu folosindu-o ca o scara pentru de a potè ajunge la deregatorii mai inalte s. a. ci si doi deputati romani adeca Babesiu si Gozsdu s'au mancatu in vorbe unulu cu altulu spre mare bucuria a condeputatiloru neromani. Siedinti'a de asta-di fiindu interesante d'in mai multe nunte de vedare vomu reveni la ea mai pre largu in nr. venit.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei boieriloru d'in 18. aprile.

Presied. b. Paulu Sennyey.

Desbateru o incepe c. Ioane Cziraky, care folosindu-se de dreptulu concesu prin regulamintele casei, cere cuventu in afaceri personale. Refusa asertiunile lui Splényi, pentru ca fu atacatu, ca in 1861. ar fi avutu alte principie politice, si nu aceste cari le profesedia acum'a.

Apoi mai vorbindu cam la vr'o 18 insi parte pentru motiunea lui Cziraky, parte pentru a bar. Wenkheim, desbateru se fini abdicandu 29 de vorbitori insnuati.

In ante de ce s'au procesu la votare presiedintele tienu o vorbire de mare insemnate aperandu portarea barbatiloru magiari de statu. (Vedi cuvent. lui.)

Dupa acest'a se purcesse la votare nominale pentru motiunea c. Cziraky, carea fu partenta de câtra 102 insi, era alui Wenkheim de câtra 106. si asiè respunsulu casei reprezentantiloru se primi cu o maioritate de 4. voturi.

Siedinti'a casei boieriloru d'in 19. aprile.

Presiedintele ordenariu.

Dupa autentificarea protocolectoru a trei siedintie, c. Otto Zichy, d'in acelu puntu de vedere, ca restituirea municipalitatiloru se pote sperâ, — in care casu cottulu Pesta-Pilis-Solt va fi silitu a intrebuintia sal'a in carea acum'a tienu magnatii siedintiele — propune, ca dupa ce sal'a muzeului stâ spre dispusetiune ar fi bine ca siedintiele se se tienâ acolo; in asta privintia: presiedintele fu rogatu, ca se faca dispusetiunile necesarie.

La propunerea lui Szögyényi se decide: ca diariulu casei de susu de ici incolo se se edee in formatu 4-tu, ca alu casei de diosu, era nu in folio, ca pana acum'a.

Dupa aceste ne mai fiindu alte obiecte la ordinea dilei siedinti'a s'a inchlatu.

Siedinti'a públ. a casei repr. d'in 18. aprile.

Presied. Carolu Szentiványi.

Protocolulu lu-duce Franciscu Ocsvay pe vorbitori i-insemna V. Tóth.

*) Tienuta in loculu de mai inainte (sal'a muzeului) fiindu-câ in cas'a cea noua abiè poti audi graiulu vecinului.

Dupa autentificarea protoc. sied. trecute se cetira numele celor 15 membri d'in Trannia alesi in comisiunea pentru afacerile comuni in sirulu dupa cumu au capetatu voturile; acesti-a suntu: Lupu Bethlen, Frid. Bömches, J. Hosszu, Carolu Zeyk, c. Em. Mikó, Gothardt Kun, c. J. Bethlen, bar. Gabr. Kemény, Greg. Simay, Carolu Torma, Frid. Fehdenfeld, J. Geczó, Zimmermann si Lad. Tisza.

Luandu-se spre sciintia mai multe petitiuni, urmã referadã comisiunii permanente.

Referintele Dedinszky cetesce raportulu comisiunii, prin care alegerea ablegatului d'in cottulu Beregh, Laurentiu Buda y se nimicesce si cu acoperirea speseloru facute suntu indetorati presiedintele comitetului centrale si presiedintele comisiunii alegatorie.

Comisiunea verif. si-basedia nimicirea algerii pe aceea, cã comisiunea alegatoria n'a publicatu orã algerii.

B. Perényi ceteria articiu de lege, prin cari numai diu'a algerii se demanda a se publica dar' nu si ora. Mai amintindu inca câte-va impregiurãri votedia pentru verificare.

G. Fabián nu e in contra nimicirii algerii, numai in câtu pentru acoperirea speseloru fece observatiune. Elu se tiene strinsu de lege, carea cu re'ntorcerea speseloru insarcinedia pe partid'a, carea a pierdut procesulu. Postesce dara, ca nu numai in casulu acest'a, ci in tote casurile partid'a carea pierde procesulu sê se juedce la acoperirea speseloru.

Mai vorbescu in acestu objectu Kacskovits, Balt. Halász, Ant. Zichy, Gabr. Várady. Cestu d'in urma afirma, cã la portarea speseloru potu fi judecati si membrii comitetului centrale, pentru cã acea partid'a pierde procesulu carea e convinsa.

Unu membru postesce cetirea raportului; apoi era se continuã desbãtarea totu asupr'a acoperirii speseloru. Vorbira dupa ace'a inca cam la vr'o 13. insi pro si contra.

Procedendu-se la votare se scola pe langa nimicirea algerii una maioritate insemnata; presiedintii comisiunilor susamintite fura scutiti de la acoperirea speseloru, prin urmare acele le va portã Laurentiu Buda y.

In urm'a referadei lui I. Hosszu se veriã I. Tulbasiu, si c. Ales. Bethlen. Asemine se verificara fara nice o desbãtãre Andreiu Medanu, Gabr. Lang, S. Löventhal; si c. Sam. Vass.

V. Kovách fece raportu in numele comisiunei esmise pentru a face pasii necesari in privintia acustice salei d'etali. Comisiunea acest'a a otaritu, ca presiedulu sê se aduca mai in laintru cu unu stanginu si partea ace'a a salei unde e acuma presiedulu sê se astupe deocamdata prin unu parate de scandure; acesta opiniune se primã unanimu.

Siedintia se inchia cam pe la 1 ora; cea urmatoria: Sambata 21. l. c.

Cuventarea

ce a tienu presiedintele casei superiori, Taverniculu b. Paulu Sennyci, in siedintia d'in 18. apr.

(Lasandu frasele esordiale trãcemu de a dreptulu la medu'a lucrului.)

„Cetindu sãu audiendu cine-va criticãrile, ce s'au ivitu ici cole, pote si pre terenulu diuaristice, ar' potã, si nevoindu, veni la cugetulu, cã pote barbatii regimului de acum suntu acei-a, cari intr'o voia bunã au suspinsu constitutiunea. E inse cunoscutu, cã la constituirea guvernului actuale s'a luat in socotintia chiaru si scopulu ace'la, cã M. S. doriã a se inaintã restaurarea stãrii legali, si asiã si guvernulu acest'a fece d'in acea cestiune obiectu de cumpenire seriosa, cã ore starea legale pote-se restaurã sãu ba, — si daca nu, ce cale ar' fi mai potrivita spre a ne scote d'in acestu labirintu câtu se va potã mai curendu?

In câtu pentru cestiunea prima, me voiu provocã numai la ace'a, cã nu numai in fiecare ramu alu administratiunei, ci in tote relatiunile vietii private s'au eformatu atari stãri fãptece, cari d'in punctulu de vedere alu legalitãtii asta-di si pan'a atunci nu se potu regulã, pan'ce legile nostre nu voru fi intregite; acest'a e unu lucru mare, dupa o atare sguiduire si schimbare, ce relatiunile nostre sociali au suferitu dela a. 1848. in coce; candu legelatiunea stagneza 17 ani, si, potiu dice, fenomenele de tote dilele a vietii comerciali si industriali si interesele incepundu de la relatiunile agrarie, darea, indetorirea la militia si preste totu, toti acei rami ai administratiunei, cari stau in legatura cu vietia de tote dilele, cu interesele cele de tote dilele si mai nemediulocite a le poporului, — au creatu atari stãri fãptece, cari in respectu formariu sãu realu, ce e dreptu, nu-su legali, inse pentru individii songurãteci, chiaru pentru cã au sustatu 17 ani, formeza o pretensiune atãtu de momentosa a indrepta-

tirei si a interesului privatu, câtu nu se potu ignorã cu totulu.

Aceste observãri se referescu la afacerile nostre interne. Cu multu mai momentosa e relatiunea nostra catra provinciele de d'incolo de Lait'a. Aici aflaramu noi o atare stare publica, care erã o negatiune a dreptulu de statu ungrescu. Greutatea acestei stãri ce-e dreptu, a delaturat'o deocamdata intieptiunea Maies. Sale, totu-si sistemulu — nu potiu negã — pre centralisticu de 17 ani a desfasuratu nenumerate interese si afãceri comuni, cari areta lips'a tratãrei comune, a scutintiei solidarie comune si a indetulirei comuni, si cari nu se potu deslegã deodata, neci se potu lasã oscilandu in nesecuritate, fãr' de a provocã cea mai mare neodihnire in tieretele de d'incolo de Lait'a. (Adeveratu! Asiã este!) Inalta casa a potutu observã d'in esperint'a propria, ce tãmeri a provocatu in tieretele de d'in colo de Lait'a emiterea manifestului d'in septembrie! Dacu acum, afara de conclusele provisorie a le acelui-a, s'ar mai fi deslegatu inca si statorirea si comun'a tratãre a amintteloru interese si relatiunii comuni, atunci dupa acele assiome pre momentose, cari se amintira si asta-di, in urm'a caroru adeca rãtele vietii de statu nu e iertatu sãe stee neci pre unu minutu, — atunci, in tieretele de d'incolo de Lait'a s'ar fi provocatu o atare suspitiune si o atare reactiune, cari pre usioru ar' fi potutu servi de piedeca deslegãrii. (Adeveratu!)

Deci daca mi-dice, cine-va cã elu ar' fi taiatu nodulu gordicu alu totororu greutãtiloru in doue, i-admiru curagiulu si cutezãrea; si daca politic'a lui ar' fi succesu, m'asiu plecã inaintea desteritãtii lui; inse eu marturisescu, cã noi n'am avutu neci curagiulu neci desteritate cea; pentrucã pre noi ne conduse acea convingere, cã in vietia privata omulu si-pote pune in periclu averea si vietia, pusetiunea politicã si reputatiunea personei sale proprie, inse a pune in periclu esistintia patriei nostre, e pecatu, a pune patri'a in periclu, nu-e iertatu (Aplause vive). Si cu referire la acest'a un'a, inalta casa, nu ve faceti neci o ilusiune, cu acest'a fie patri'a cu sine ins'a si in chiaru, cã aici se trateza de esistintia sãu neesistintia nostra! (Sensatiune) De greutãtile aceste guvernulu dede indata la organizãrea lui, si precum am observatu, s'a desbatutu cu petrunderu si cumpenire seriosa: in ce modu ar' trebui a se trece preste acesta stare, spre a potã pregatã pentru venitoriulu de aproape, terenulu localitãtii nosibili. Unu ungru nu potã da aicia numai unu suatu si Maies. Sa s'a induratu a primi acestu suatu, suatulu acest'a inse stã intr'ace'a, cã: trebe a se conchiãmã diet'a ungresca si a-i se propune cu tota franchetia si sinceritate tote greutãtile acele, cari impiedeca deplin'a restaurare a legalitãtii si a se provocã sãe intãnda mana de ajutoriu la delaturãrea acestoru greutãti si mana'n mana cu regimulu sãe indetulesca pretensiunile pusetiunei si se oblesca calca, care pote duce la carãrea legalitãtii.

Deci daca cine-va m'e intrebã: cã avut'a sãu are guvernulu ungrescu unu programu determinatu? acelu-i a respundu cu planulu nostru de operatiune desemnatu chiaru acã cu grab'a si-mi esprimu totodata convingerea intr'acolo, cã in mediuloculu greutãtiloru binecunoscutu, nice de câtu nu s'a potutu face unu programu mai constitutiunale si mai patrioticu. (Asiã e!) In privintia acest'a guvernulu spriginitu de cugetele parintesci si gratios'a incredere a Maies. Sale, a propusitu consecinte si, potiu dice fãr' de nemodestia, pan'acum n'a castigatu rezultate putiene. (Asiã e!)

Ca sãe se pota intruni diet'a ungresca, au trebuitu a se delaturã prin manifestulu de septembrie inainte de tote acele pãdece, cari stãu in contradicere cu drepturile neprescriptibili a le Ungariei. Acest'a a fostu d'in partea regimului cea mai stralocita recunoscere a continuitãtii de dreptu, posibilu in relatiunile de fatia. Emiterea manifestului d'in septembrie, nu s'a intemplat pentru ace'a, ca provinciele de d'in colo de Lait'a sãe se marginesca ore cum in drepturile loru constitutiunali, in libertatea loru, sãu in folosintia acelor'a. (Va urmã.)

Blasiu, 14. aprile 1866.

(Unele observatiuni dedicate diurnalului „Albin'a“).

Pre candu salutãmu acesta intreprindere noua prin carea preastimat'a familia Mocioni si-deschise unu campu nou de sacrificie si lupte pentru interesele natiunei romane; speru tare cã nu mi se va luã in nume de reusi cu atãtu mai pucinu mi voiu atrage caracteristic'a de nemultumitoriu deca: amesuratu impregiurãrilor criticãe in cari versãmu mi-voiu exprime convingerea mea si a mai multoru de pre la noi, dupa carea jurnalulu „Albin'a“ pentru acumu pentru noi nu e unu ce necesariu ci mai multu unu ce folositoriu, si marturisescu cã cu câtu va esã mai de multe ori pre septe-

mana cu atãt'a va fi si mai folositoriu; — cã-ci pentru noi si pentru acum mi-se vede cã meritã atari sacrificie insemnate una foia periodica ce ar' fi de lipsa a se edã in care-va d'entre limbele europene, pentru ca luptele nostre nationali si sentiulu de vietia sãe se fia manifestatu mai chiaru si in faci'a Europei in câtu sãe nu ne pota ignorã antagonistii nostri nationali! — precum s'au indatenatu a face. Si acest'a foia ar' fi fostu unu obiectu demnu de spriginire si d'in partea fratiloru d'in principate, cari chiaru acum in starea-le criticã au lipsa a-si sustienã demnitãtea de natiune culta in faci'a Europei pentru ca sãe nu fia judecati de unu conglomeratu ne aptu, forã vietia, si sãe fia condemnati la mortea perpetua, carea in acestu casu si-aru casionã-o insi-si, incependu a se face sãnuccidietori atunci candu si-au prostituatu Capulu. Interesatu si eu de sortea natiunei mele nu me indoescu a mi exprime parereã cã „Albin'a“ nu erã unu ce ne incunjiuratu de lipsã; cã-ci in câtu pentru internu, pentru relatiunile nostre facia cu statulu si natiunile colocutorie, foile nostre periodice: Gazet'a si Concordia s'au luptatu si se lupta cu destula barbatia si resemnatiune si sunt oglind'a destulu de chiara a opiniunii si postulatelor natiunei romane d'in Imperatiã austriaca fora ce-va semnu de particularismu sãu dependintia unilaterale; in câtu cutediãmã a spune cã dupa parereã nostra ori si careã foia periodica romana ca atare alte principie de manecare nu pote adoptã fora de a esã d'in Corulu romanu, sãu fora de a pasi ca dictãtoria, ce'a ce nu pote fi chiamarea neci unei foi periodice. Repetiescu dara cã ni erã si ni este ne aperatu de lipsa una foia periodica in Vien'a, carea sãe ne apere interesele in faci'a Europei in care-va limba europena, d. e. in cea nemtiesca, precum au Slavii d'in Austriã si precum au insi-si magiarii („Wanderer“) cu tote cã interesele acestoru d'in urma le apera si alte organe de publicitate destulu de respandite precum e „Lloydulu de Pest'a“ si altele.

Dara precãndu mi-ieu ocafiune la desco- perirea acestei dorintie cu ocafiunea esirei la lumina a „Albinei“ si o impreunu cu felicitãrile dedicate in tota sinceritate, de parte sãe fia ca acum sãe voim, ca ce'a ce o data a esitu in vietia si e securu sãe se nimicesca spre a se straformã. — Pãsesca Albin'a condusa de zelulu intemeiatoriloru sãe si in socita de ajutoriu romaniloru, si de fericitãrile nostre sãnuccere, cu tota barbatia in aiate, pentru cã suntemu de firm'a convingere cã trecandu preste pãdece si invingẽndu luptele cu barbatia ce caracterisãdia pre autori, i va succede a realisã sperãrile cari natiunea, sciindu-i originea nu se indoesce neci pre unu minutu ale pune intr'ins'a. Fia-ne inse iertatu a sperã cã mecenatii si filii natiunei preste totu ceea ce doriãmã sãe fie precesu pre „Albin'a“ ad. unu jurnalulu in vrebã de limba europena menitu pentru aperãrea intereselor nostre nationali nu voru lasã se intardia multu dupa „Albin'a“, potfĩndu-o acest'a lips'a impregiurãrilor nostre fundata in pusetiunea nostra politicã-nationalu si indem- nandu-ne spre acest'a esemplulu celoru alalte nationalitãti colocutorie. — b —

La intrebarea de nationalitãti.

In nr. 78 si 79. a diurn. „Hon“ esira sub titlulu „Era Epimethei de nationalitãti“ doi articiu in carii emigrantulu L—gh se nesuesce a demustrã: cã nationalitãtile nemagiare nu mai au de a pretĩnde nimic in privintia nationalitãtei, fiindcã intrebãrile de nationalitate ar fi asiã deslegate prin autonomiã comitatense, incãtu nimicu n'ar mai fi de doritu in privintia acest'a, si spre a dovedĩ, cã nationalitatiloru nu le compete nimicu mai multu in asta privintia se provoca la esemple d'in Anglia si Belgiu pomenindu-se la cãpetu cu acelu resultat: cã nici nu esiste intrebare de nationalitate. La acesti articiu i respunde G. Várady, (dep. d'et.) totu in „Hon.“ Apropian- du-se cestiunea ce se trateza de momentulu in care se va luã la desbãtãre in dieta, nu va fi de prisosu a impartesi o cetitoriloru nostri si cuprinsulu respunsului de sub intrebare, — Várady dice:

„Nu ne pote fi scopulu a combate articiu, de altmintrea scrisi cu pena versata, voim numai a ne descoperi parerile fãra reserva in privintia obiectului acest'a. Macaru cã recunoscemu, cumca intrebarea acest'a delicata, despre

care s'a disu si scrisu acum atâtea, prin venturări diurnalitice anevoe se va potè deslegă.

Aici numai despusetiunea definitivă a legelatiunei pote aduce odihnirea trebuincioasă.

E dreptu că tierele straine, precum in alte mai multe cause ale nostre asiè si in obiectulu indestulirii pretensuniloru de natiunalitate, nu posedu cunoscintia adevărata a lucrurilor, — dar de si ar avè cele mai sigure date in privintia intrebareii d'in urma, si decum-va in tota privintia ar partini convictiunea stimatului patriotu Lângh, acesta impregiurare in parerea, si faptele nostre intentiunare n'ar fi in stare a face o stramutare.

Respectăm noi, in modulu convenitu, simpatia tiereloru straine, dar' nu o vomu ultrapretiu nici candu, bine sciindu, că daca vomu fi noi un'a, si tari acasa, totu insulu va rivalisa pentru amicetia nostra, candu d'in contra daca discordia va grasă intre noi, nici pre cei mai buni amici ai nostri nu vomu potè conta.

Pre celu ce in sine e tare, de tote părțile lu-ajuta, candu pre celu slabu cu inbratiasire lu-sugruma patronii diplomatiali. Grecia, Romania Poloni'a ni dau exemple destulu de funeste despre ace'a, că timpulu presinte, in nimica nu e asià bogatu, ca in cercularie făr' de efeptu a arhiveloru soliloru.

Ajuta-te pre tine, si Dumnedieu inca te va ajutà, ast'a e devis'a nostra, pentru ace'a inainte de tote voimu noi a ni mari lucrurile de acasa si poterea nostra indestulindu dreptele si cuviincioasele pretensiuni de natiunalitate fàra nici unu cugetu ascunsu pre calea legelatiunei, indestulindu-le diu, fàra nici o retienere, si inca nu d'in sîla, ci d'in convîngere.

Pre terenulu acest'a suntemu gata a pasi pana la acea linea, a carei trecere ar' aduce cu sine taiare'a tierii in parti, si oferirea independintii legali.

Noi asiè suntemu convinsi că totu fiulu fidelu alu patriei, fie acela de ori si ce natiunalitate, v'a protestà impreuna cu noi contra transgresiunei lineei acestei-a, pre candu de alta parte pre aceia, cari condusi de inspiratiuni secrete, sèu d'in altu egoismu dejositu, au inscristu pre stindardulu loru imbucalirea tierii pentrucă voiescu reu, si in celu mai bunu casu nu sciuce lucra, celu mai sublimu idealu alu egalitateri nu-i voru indestuli.

In cătu va suferi stramutare proieptulu comisiunei dietali d'in 1861. nu se tiene de sfer'a orduriloru acestor'a.

Comisiunea acum denuminda a buna sama va luà in cumpena grelele impregiurări, si nu va perde d'in aintea ochiloru neci scyll'a nici Caribdulu, pre cum si diet'a va cunosece importantia mistunei in privintia deslegării acestei intrebări.

Dar' ori si cum se va formulà proieptulu dietei, ide'a conducatoriua a acestui-a va fi in dreptatirea, temeiu, fratieta, scopulu, intarirea contiegerii, aপরera stărei politice a patriei, si asigurarrea integritateri teritoriale.

Bine i va cadè patriei daca despusetiunile in asta privintia voru intemina placerea tiereloru straine, dar' tem'a de neplacere, sèu esplicarea sînistra nici candu nu ne va margini in cele ce avemu de facutu, si nu ne va sili la asiè ce-va, ce sentiulu de dreptu si fratieta, bunastarea si libertatea patrie oprescu. Incuviintiam noi tēmerile compatriotiloru nostri in privintia intrebabiloru acestor'a, intielegemu acele sentiminte ale loru, pre cum si cordele acestora, cari au condusu pen'a compatriotulu nostru L—gh; dar' totu-si ierte-ne daca ne exprimemu: că macarcă e bine sciutu inaintea nostra fundamentala, si frumos'a cunoscintia ce o are dsa d'in istoria patriei, — absintia-i de 17 ani, si pre langa cea mai atenta cetire a diurnaliloru, la lipsitu de multe esperintie de acelu d'in care noi aicea acasa ne-am impartesitu in abundantia numai de aicea se pote escà acela judiciu care, nu se basedia pe invetiamentulu supeditatu prin funestele intemplari de 17 ani.

Primirea religiunei crestine a infratitu natiunea nostra cu poporele civilisate a le Europei, macar' că fratieta a acest'a, cu asià scumpu sange a trebuit sè o merităm, si sè-o sustienemu: natiunea nostra cu totu trupulu a acoperitu apusulu contra atariloru resaritului inimicu.

Avut'am pentru ace'a multiemita, nice sè nu intrebăm.

Pre pētr'a fundamentale s'a radfcatu unu edificiu maretiu, uniculu in soiulu sèu, care mai preste 9 secle a resistatu atătoru vifore, a suferitu atâte agresuni inimice, fiindcă paditorii fideli ai natiunei, au intrebuintatu tem-

pulu scurtu de armistitiu, sèu minutele paceri spre ace'a, ca sè astupe strungele prin fortaretie, si aceste sè le intarésca. Ba inca in 1848. in interesulu comunu de a aperi, si a fi aperatu fortaretiele intru atâte s'au latitu, in cătu in giurulu loru totu fiulu patriei pote sîguru cuprinde locu. — ?

(Va urmà.)

Tergulu Muresului 16. aprilie 1866.

In nrulu 13. alu diurn. „Concordia“ despre Iosifu Hosszú între altele se scriu urmatoriele:

„In anulu 1858. cadiu sub cercetare criminala 1) pentru 3800 fl. con. cari si-i au insusitu ca perceptoru; 2) pentru falsificarea unei recepise de posta; 3) pentru defraudarea erariulu pentru taiatulu lemneloru.

Caus'a acest'a s'a pertratatu de tribunalulu d'in Desiu, care lu-absolvà de inchisore; dar' directiunea financiale l'a departatu d'in oficiu pentru totudeun'a.“

In interesulu acelor-a, cari dorescu a vedè lucrulu acest'a in detaiu, ca fostu atunci consiliariu la tribunalulu d'in Desiu me affu indetoratu a dechiarà: că J. H. pentru crim'a de insusirea celoru 3800 fl. con. fiindcă a desdau-natu erariulu prin depunerea baniloru in ainte de a se face aretare la judecatoriua competinte — precumu si pentru falsificarea recepisei de posta, fiindcă fassiuenea conducatoriulu de posta d'in Mociu nu s'a prepusu fassiuenei lui J. H. aretarea se reieptă. Primindu-se acestu conclusu in contra recursulu procurorulu de statu d'in Desiu, si prin curtea apelatoria d'in Sibiu, precumu prin curtea cassativa d'in Vien'a — pentru defraudarea erariulu cu 84 fl. in urm'a decisiunei curti cassative s'au ascultat doue persone, care au aperatu subscrise in cuientantia despre acesta suma; si apoi s'a sistatu cercetarea criminala. I. H. sub decursulu investigatiunei finantiale, precumu si sub decursulu pertraptării causei sale la tribunalulu d'in Desiu a fostu suspendatu de oficiulu perceptoral; de la tribunalulu d'in Desiu s'au retramisu actele la Directiunea finantiale. Se dice, că I. H. n'a fostu delaturatu d'in oficiu pentru totu-deun'a, ci a abdisu, si abdicerea i-sa primitu, capatandu decretu de mantuire, era nu de delaturare d'in oficiu. D. M.

ROMANIA.

Apelulu Romaniloru la conferintia.

Principatele Moldovei si Romaniei, atitiate in tempu de secle de cătra Polonesi, Unguri, Tartari si Turci, se vediura silita a contracta cu acesti d'in urma legaturu repausandu pe tractate cari, pana asta-di, serva de basa relatiuniloru intre Romania si Sublim'a Porta. Unii au voitu sè vedea in aceste tractate o suprematia de suzeranu cătra vasalu; dar' ele nu contienu nimicu asemene. Este destulu a le ceti cu atentiune pentru a se asigura că suntu numai tractate de protectiune cari nu vatema intru nimicu suveranitatea Stateloru protegiate, dar' cari le asigura spriginulu Portii si advantage considerabile de navigatiune si de comeri cu Turcia in schimbulu ore căroru semne de diferentia, si mai cu sèma alu unui tributu care erà pretiulu naturalu alu protectiunii promise. Aceste tractate, in scurtu, fusèsera inchiariate de principii nostri, tocmai cu scopu de a ocroti independintia stateloru Romane atātu in untru cătu si in afara. In adevèru, nu le recunoscule dreptulu de a se administrà precumu voru voi, de a-si alege pe principe fàra condițiune de omagi feudalulu si de investitura, de a face resbelu si pace dupa placulu lor? Si nu suntu ore aceste atributele unei natiuni independinte 1)?

1) Principatele Romane se gasira atesiate Turciei nu de locu silitu prin arme, dar' prin tractate, sèu, dupa cumu le numiau Turcii atunci, prin capitulatiuni a căroru cuprindere atestă, pe de o parte, poterea si splendorea Sublimei Portii, si, pe de alta, energi'a nestramutata si continua a unei natiuni care este decisa a conservà deplina sa independintia. Onorile pentru un'a tôte advantagele pentru cea-lalta: Sultanulu este stapenulu Principatelor si alu lumii întregi; principii romani suntu inscristi intre supusii Imperatului Imperatorulu si ai regiloru; printiulu Romaniei va plati chiaru unu tributu de 120,000 franci, pe candu acela alu Moldovei i-va trimite unu prezentu. Eca drepturile Turciei. Cătu despre detoriile sale, ele consistă intru a respectà independintia absolută precumu si integritatea Principatelor; si ea este chiaru detoria a protege acèsta independintia contra ori cui ar fi.

Capitulatiunile recunoscule că Romanii au dreptulu de a si-alege pe principii lor, fàra ca sè fia stipulatu pentru Sultanulu dreptulu de investitura mai multu inca, ele declara că principii ro-

Cu tôte aceste, acèsta aliantia neegale nu evita Principatelor, dupa cumu speràsera, invasunile de cari suferèau mai nainte. Turcii insi-si dèdera esemplu celoru alte natiuni vecine, si cautara adese ocașiunea de a cotropi tierile romane. Justiti'a inse cere sè recunoscemu că erau, de cele mai multe ori, atrasi de pretenditii care amblau dupa tronurile Principatelor, amandoue electiv. Aceste resbeluri civile si aceste invasuni de armate straine cari, provocate de competitorii la demnitatea princiară, inundau si devastau fàra intrerupere Moldov'a si Roman'a, fura caus'a obosirii lor. Astu-felu, la inceputulu seclului alu XVIII., boerii, cautandu unu remediu unei asemene sîtuatiuni, se deciseră a cere Portii ca sè le trimita printiu strainu tierii, sîngurulu midilocu, diceau ei, pentru a face se dispara zizani'a si resbelulu civile alu Principatelor. Este adevèratu că dîvanulu Sublimei Portii lucruse ore-cumu elu însu-si pentru a insuflà aceste dîsposițiuni boeriloru.

Acest'a fu inceputulu domniei Fanariotiloru. Dara noulu regimu, puindu concordia între familiele puternice indigene, nu fu mai pucinu desastrosu de cătu celu vechiu pentru amandoue tierele. In adevèru, daca odnióra sangele udă adese-ori drumulu, care conduce la tronu, de acumu inainte intrig'a, injosirea si coruptiunea suntu sîngure cari deschidu calea cătra d'insulu; daca principatele nu mai fura supte pana la ultim'a picatura, mai la fie-care intronare, ca intrecutu, fura, in despagubire desorganizate, ruinate, demoralisate de cătra acesti printi arendasi, dupa cumu erau supranumiti. In tempulu acestoru domnii mai cu sèma Port'a, tolerandu sèu suscitandu cele mai mari jafuri, provocà amestecurile Rusiei, care, sub cuventu de a protege drepturile poporatiuniloru, nu tîndeà inse de cătu a si-deschide drumulu spre domnirea asupr'a Principatelor mai antăiu, si asupr'a Turciei mai pe urma.

Vechiulu aluatu romanu nu intardi a se dospì si a protestà contra acestui regimu, si revolutiunea d'in 1821. aduse Principatelor printi indigeni. Dar abie Grigoriu Ghic'a si Sandu Sturza, se suiau pe cele doue tronuri, prin gratia Sultanulu, si deja competitorii se puneau se intrigedia la Constantinopole si la St.-Petersburgu pentru a capatà preferintia asupr'a acelor'a cari domniau. Brancovenii, Golescii, Vacarescii, Balsii, Rosnovenii si alții se credeau insielati de Ghic'a si Sturza: si Grigoriu Ghic'a avè recursu la esecutiuni pentru a se potè mentinè. Invasiunea rusa d'in 1828. modificà acèsta stare de lucruri, si regulamentulu orgànicu d'in 1831. inaugurà sistemulu electiv pe vietia. Cu tote aceste cei doi printi, Michailu Sturza in Moldov'a si Alesandru Ghic'a in Romania 2), cari, cei d'antèiu, domnira in virtutea acestui regulamentu, nu fura mai pucinu nunumiti directu, in forma, de curtea suzerana si de curtea protectore 3), Turcia si Rusia, si in realitate de Rusia sîngura. Se deroga la dreptulu de alege stipulatu in regulamentulu orgànicu, sub protestu că alègerile ar potèa da locu la turburări, si că in impregiurarile momentulu, printi alesi de cele doue inalte curti ar avè mai multa autitate, ar impune mai multu ambitiosiloru.

Ghic'a si Sturza abie fura instalati candu competitorii reincepeau deja. Concurrentii cari remàseră morti pe locu se ridicara si se pusera ér' pe lucru. Succesulu lui Ghic'a si Sturza er'a rezultatulu favoriloru omeniloru atunci influinti la Constantinopole si mai cu sèma la St.-Peterburg, si alu docilitatii alesiloru la cèrintiele Rusiei. Multi daru sè sflira a castigà acele-si favori si a aretà si mai multu zelu inca pentru Rusia, spre a intrece pe acci cari erau pe tronu. Familii forte avute se ruinara cu incetulu. Printiulu Sturza intrèc pe toti prin midilocoale sale de actiune la St.-Petersburg; nu fu totu astu-felu cu Ghic'a, care, avandu mai multa pudore si respectu pentru natiune, se vediu detronatu in 1841. de cătra inaltele curti,

mani potu face reserve chiaru in favorea amiciloru Sultanulu. Sultanulu acorda cele mai mari scutiri Romaniloru cari se gasiau in Statele sale, pe candu recunose că musulmanii nu se bucura de acele-si advantage in Principate, unde nu potu intrà de cătu in casuri prevèdute si cu autorisatiunea printiulu Romanu. Nici unu trimisu nu potè pasi frontier'a; elu depune misi'a sa in manile unui trimisu alu printiulu; musulmanii nu numai nu potu deveni proprietari in Principate, dar' nici nu si-potn radfca o geamie, adeca ca acolo unde tote religiuni suntu tolerate, sîngura religiunea suzeranulu nu este admisa.

2) Mihailu Sturza ruda cu predecesorele sèu, Alesandru Ghic'a, frate cadetu (de tata numai) alu lui Grigoriu.

3) Pentru a intrebuinta titlurile ce si-dedeau si cari au trecut in obicei.

dupa o domnia de sietpe ani, cu tote că fusese numitu pe vietia.

Printiulu Bibescu succedă lui A. Ghic'a prin calea alègerii; dar' tier'a avù se platesca mai multe milioane pe cari noulu alesu i-chel-tuise pentru a face alègere sa potntiosa si acceptabile.

Printiulu Bibescu scieà că nu reusise a restornà pe Ghic'a de cătu promitiendu mai multa devotiune Rusiei; astu-felu, in totu tempulu domniei sale, elu rivalisà in zelu cu printiulu Sturza.

Dar', cu cătu cei doi printi dau satisfăcere Rusiei, cu atātu iritau sîntimentulu natiunale si vatemau interesele cele mai vitale ale tierii. De ace'a, in 1848, printiulu Bibescu cadî sub reprobarea Romaniei, pe candu printiulu Sturza, d'in parte-i, nu se mai potea mentinè pe tronu de cătu prin grati'a unei armate rusesci ce chiamà in ajutorulu sêu.

Dupa invasiunea turco-rusa d'in 1848, Sturza insu-si fu depusu de Rusi'a ca unu instrumentu usatu; àdeca ca prè compromisu pe langa Romani. Se intorse la sistemulu anterioru: cele doue curti suzerane si protectore numira dîrectu printi de sietpe ani. Cei doi printi astufelu numiti fura Stirbeiu pentru Romania si Grigore Chic'a pentru Moldov'a (*). Cu tote aceste, pucinu dupa instalarea lor, Rusi'a, cretindu că a sositu momentulu de a culege fructele unui seclu si jumătate de munca, navall d'in nou in Principate si provocà astufelu resbelulu Crimeei. Acestu resbelu puneà pe poterile occidentali in pusetiune de a dispune de sortea celor doue tieri romane. A le incorporà Turciei, aru fi fostu, d'in partea poteriloru crestine, a face pentru sublim'a Portea mai multa de cătu ce facuse Bajazetii si Mohametii ele nu poteau da unui poporu musulmanu si-a carui potere nu se mantinea de cătu cu ajutorulu ocidntelului, o natiune care aveà mai multa civilisatiune si vitalitate; ar' fi fostu a violà drepturile cele mai positive ale Principatelor pe cari poterile le aperàsera contr'a Rusiei, si a inversiunà poporatiunile crestine ale Turciei, cari gravitedia cătra emanciparea lor. Cătu despre a le anesà Austriei, nu numai că aliatii aru fi sacrificatiu prin acést'a unei poteri neutre, si in dîsprentiulu autonomiei legitime a natiunii romane, sîngurulu resultat obtienutu d'in resbelulu Crimeei, dar inca acestu sacrificiu chiaru le-aru fi fostu prejudiciabilu, că-ci o asemene arangiere aru fi compromisu afacerile oriintelui in adeveru, Austri'a, ne gasîndu inca pentru d'ins'a conditiunile normale ale unei esistintie necontestata si necontestabile atātu in intru cătu si in afara, se vede la deplin'a discutie a celor d'antăiu eventualitati. Magiarii, Slayii si Romani d'in Austri'a n'au uitatu că bataliunile rusesci suntu cari au restauratu imperiulu Habsburgiloru. Astu-felu intrigele rusesci au o mare actiune in Austri'a, si acést'a d'in urma potere nu cutedia aluà o atitudine firma in fati'a Rusiei si a posà ca Bulevardu alu Europei. Tîmiditatea sa s'a tradatu in tempulu resbelului Oriintului si in tempulu insurectiunii polone. A aruncà in imperiulu Austriei, care este ca o tåbara formata de armate eterogene observandu-se un'a pe alt'a, cinci milioane de Romani inversiunati de a-si fi perdutu indîvidualitatea lor natiunale si esistintia lor politica, acést'a n'ar fi facutu de cătu sê maresca confustunea, sê faca esistintia chiaru a Austriei mai problematica si a da mai multe midiloce Rusiei asupr'a acestui imperiu.

Aceste consideratiuni nu scapara intelectiunii poteriloru aliate, si drepturile Principatelor fura garantate. Deja, in conferintiele d'in Vien'a, DD. Drouyn de Lhuys si de Bourque-ney, plenipotentiarii imperatului, inspirandu-se de sientimintele si de trebuintiele exprimate de Romani, propusera de a erige Principatele in o sîgura monarcia ereditara alu carei suveranu se fia luat d'in o dînastia deja domnitória. La congresulu d'in Paris, D. conte Walewski repetà opiniunea exprimata la Vien'a. Daru, in intervalulu de la Conferintiele d'in Vien'a pana la congresulu d'in Paris, adversarii Romaniei avusera tempu de a combinà politica lor pentru a face sê nu reusiesca fondarea unui Statu Romanu care sê credie unu bulevardu destinatu a protege pe Turci'a d'in partea nordului. Printre midilócele la cari avura recursu, acela de a face sê se credia că unirea Principateloru erà unu lucru doritu de Rusi'a si care potea servi vederile sale ulterioare, nu fu celu mai

* Frate antăiu nascutu alu lui Bibescu, Grigore Ghic'a d'iu rãmur'a Ghiciloru d'in Moldov'a, care nu mai are de cătu o rudenia departata cu cea d'iu Romani'a.

pucinu abilu. Engliter'a in adeveru, luandu schimbulu, candu Rusi'a se pronuncia in congresu in favorea acestei uniri, se grabi de a-i face opostiune.

Principatele fura dar' condemnat de conventiunea d'in Paris a remanè in starea deslăbitiune inerinte separatiunii lor. Trebuira se reintre sub regimulu alègerii printiloru indigeni, sorgintea totoruru nenorociloru lor d'in trecutu. Otarirea conventiunii d'in Paris nu descuragià cu tote aceste pe Romani. Ei aveau convictiunea că cu multu tactu, prudentia si perseverantia voru reusi a aduce la opiniunea Franciei pe tote poterile cari n'au unu interesu contrariu lor. Se scie cumu parvenira a avè unirea complecta; si daca printiulu Cuza aru fi ajunsu la realisarea dorintieloru lor, fãra sguidure, si evitandu poteriloru garante noue incurcature.

Tronu Romaniei devenindu vacantu prin abdicarea impusa de natiune printiului Cuza, Romanii se gasira in necesitate de a formula, d'in prim'a di, dorintia unanima a tieriei. Acést'a erà sîngurulu mijlocu pentru a nu lasà opiniunea publica europea a se rateci asupr'a caracterului eveniminteloru ce avura locu; erà sîngurulu midilocu pentru a infrenà tote ambitiunile nebune cari s'aru fi potutu produce in o asemene crisa. Daca se oprl asupr'a numelui comitelui de Flandri'a, este că erà ore-cumu sîguru că acést'a graciositate nu potea creà dîficultati pentru viitoriu: erau, in adeveru, destule motive de a prevedè refusulu printiului, si nu erà de indoitu, in tote casurile, că elu va subordonà insu-si primirea sa primirii Franciei. Ori ce s'aru fi intemlatu, acést'a alègere trebuia se probeze Europei că Romanii nu lucrasera sub influintia unei poteri, dupa cumu pareau dîspusi a crede. Asta-di candu contele de Flandri'a s'a stersu, precumu se potea asteptà, cestiunea romana se pune inaintea areopagului europenu, bine definita, si usiorata de tote dîficultatile cari aru fi fostu create de Romani chiaru, daca si-aru fi datu unu printiu care sê nu fi fostu in convenientiele poteriloru, acelor'a mai cu sêma cari dorescu binele Romaniei si garantie pentru orientu.

(Va urma).

MONARCIA AUSTRIACA.

Vien'a 20. apr. Diur. „N. Fremdenblatt“ serie că s'ar fi facutu unu tratatu intre Austri'a si Prusi'a in urm'a carui-a Austri'a va incepe desarmarea in 25. apr. si Prusi'a in 26. Foiea amintita inse nu stâ buna, despre securitatea acestei faine.

Vien'a 19. apr. S'a latitu si prin cerurile diplomatice scirea că Bismark voiesce sê si-dee dîmisiunea. Se afirma si aceea, că nice abdicarea regelui Vilhelmu inca nu e cu nepotintia

NOUTATI ESTERNE.

ITALIA. D'in Florintia se scrie: „Non è fumo senza (fãra) fuoco si resboiulu n'a fostu neci candu mai securu ca acum; mai tote inimele su-petruse de credintia, că resboiulu nu se mai pote incungiurà. Abstragendu dela relatiunile esterne, suntu si alte cause cari indemna guvernulu la lupta, carea se considera de uniculu medilocu spre a potè devinge enormele greutati interne, cari suntu:

opusetiunea puternica in parlamentu, incurcarea in administratiune, democratia, ce se desvolta d'in ce in ce mai tare, reactiunea, ce-si maresce activitatea, lips'a financiaria, opunerea de a prestà contributiunile si nepotintia de a le mari si altele.

Mai mare e temerea de o revolutiune de cătu de resboiu, pentrucà si suferindu pierdere in acést'a, se sperenza, că unu scutu puternicu va aperà creatiunea lui Napoleune. — In Turinu au sositu cele d'antăi batalione ale rgmtloru de infanteria 3 si 4, cari se tienu de brigad'a Piemontu, ce fu in Sicilia de 4 ani. Batalionele 3 a le rgmtloru acestor'a venirea in Turinu inca in faurariu. D'in Genua se insocintieza, că tote nãile de transportu ar fi primitu demandarea sê stee gat'a. Garibaldi trimese reuniunei democratice d'in Greci'a o scrisore in care dice: „Vechi'a tiera classica a lui Leonida a scuturatu jugulu apesatoriloru sêi, si cea mai frumoza di a vietiei mele va fi ace'a, in care mi-voiu potè cuprinde loculu in sirurile vostre.“

PRUSSIA. Berlinu 19. apr. Diur. „Nord. D. A. Ztg.“ deminte faim'a despre unu autografu de alu Maiest. Sale Imp. Austriei catra M. S. regele Prussiei, precum si faim'a despre repasirea contelui Bismarck, si dechiara mai de parte, că candidarea principelui de Hohenzollern la tronulu Romaniei, nu-e nece decātu unu actu alu politice de statu prusescu, ci numai o afacere a casei principesce. Cumca cabinetulu de Vien'a ar' fi indreptatu celui de Berlinu si alfa nota (cumse vorbesce in 9. apr.) afara de cea d'in 7. aprile, nu e adeveratu. Responsulu Prussiei la not'a acést'a (d'in 7. l. c.) a intardiatu d'in caus'a morbului c. Bismarck, si neci acum n'ar fi urmatu, daca Austria nu intetià cu amèntiarea, că si-va estinde pregatirile, daca Prussia nu va raspunde in modu multiemitoriu.“

RUSSIA. Dupa scirile d'in St. Petruburg numele acelu-a care a puscatu asupr'a tiarului de Petrovits; acestu posesore prin emanciparea clacasiloru deveni la sapa de lemn. Tiarulu, atunci candu s'a intemlatu cutediarea acést'a se preamblà cu una fetitia a lui de 13 ani. Se vorbesce si despre una conjuratiune.

Proprietariu si editoriu: Sigismundu Popu.

Redactoru respundietoriu: Alesandru Romanu.

INSERTIUNI.

Ios. Kollarits si Fii

in Pest'a

Strat'a Vatiului la „Ipsilanti“

recumenda cu pretiuri forte cunviciose: 3-6

Camesie barbatesci de pandia de Rumburgu sêu

de Olandia, un'a câte cu 2 fl. 75 cr. 3 fl. 3.50, 4 fl. 4.50, 5 fl.

5.50, 6 fl. 6.50, 7 fl. 8, 10, 12 fl.

Camesie barbatesci colorate, un'a cu 1 fl.

80 cr. 2 fl. 2.50, 3 fl.

Brace (ismene) barbatesci in tota form'a si marimea de pandia genuina, cu 1 fl. 75 cr. 2 fl. 2.25, 2.50, 3 fl. parchi'a.

Totu felulu de albe (rufe) pentru femi si prunci.

Depusetoriu mare de pandia de Rumburgu, de Olandia,

Irlandia, Creas si americana, stergarie de mesa in tota marimea, marame (sudarie) de batista si de timu, albe sêu colorate, apoi rochie dupa portulu celu mai nou pentru domne.

Postindu-se Consenatiun'a pretiuriloru, aceca se transmite francata.

Antăia Fabrica ung. de Masine de Cosutu

a Asotiatiloru

TRUPP si STRUSCH

Depusetoriulu e:

in Strat'a-Palatîului, Nr. 20. Anghiulu Gradinei Széchenyane, in Pest'a

Ni luamu libertatea de a face cunoscutu onorateloru Familie si industrianiloru, că noi am infintiatu aici fabrica de masine de cosutu.

Indelungat'a esperintia in cele mai mari fabrice d'in Americ'a, Paris, Londonu si Germani'a ne aduse in placut'a pusetiune de a potè vinle de a potè vinle de cătu publica dāmu in scriisu garantiã pre doi ani, si reflectāmu totodata a nu se da credemintulu agintiloru cari pentru a amagi pre cumpertori, promitu garantiã pre 5 ani, fãra a o potè tienè, de ora ce inse-si fabricele cele mai mari si mai renumite a le Americ'e numai pre 1-2 ani garantuescu.

Inconoscintiamu totodata că avem in depusetoriulu nostru si parti siguratece de Masine de cosutu a nume: Aparatu de infrumetsiare, tivitorie felurite, cosutorie de prime (cordle), etc. etc. Si primimu estinu reparature.

Avem de vendiare atia si ace si primimu totu felulu de lucrari de cosutura.

Preaplecati

Trupp si Strusch.